

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
ректори МДТ-и «Донишгоҳи
давлатии Хучанд ба номи
академик Бобочон Ғафуров»,
профессор Усмонзода Аюб Ислои

соли 2025-ум

ХУЛОСАИ
КАФЕДРАИ ЗАБОНИ ТОҶИКИИ МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ
ТАЪЛИМИИ «ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ХУЧАНД БА НОМИ
АКАДЕМИК БОБОЧОН ҒАФУРОВ»

Диссертатсияи Самадов Рамазонӣ Саидназарович таҳти унвони «Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) дар кафедраи забони тоҷикии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» иҷро шудааст.

Самадов Рамазонӣ Саидназарович соли 2013-ум ба ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» дохил шуда, онро соли 2017-ум хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда барои идомаи таҳсил ба шӯбаи магистратура аз рӯйи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик дохил шуда, соли 2019-ум зинаи мазкурро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм кардааст.

Номбурда бо фармони ректори МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» аз санаи 31.08.2021 таҳти № 549 ба ҳайси докторант (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология қабул карда шудааст.

Мавзӯи диссертатсия дар Шӯрои олимони Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» санаи 30.11.2021, қарори №4 тасдиқ карда шуда, роҳбари илмӣ доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи

академик Бобочон Ғафуров» Ҳасанзода Абдучамол Ашраф таъйин карда шудааст.

Ҳангоми таҳсил дар докторантура (PhD) имтиҳонҳои ниҳой ва маҷмуиро пурра бо баҳои «аъло» (Методикаи таълим дар мактабҳои олии – «аъло», методологияи таҳқиқоти илмӣ – «аъло», забони англисӣ – «аъло», фразеологияи забони адабии тоҷикӣ – «аъло», таърихи навини забони адабии тоҷикӣ – «аъло», таърихи афкори забоншиносии тоҷик – «аъло», лингвистикаи матн – «аъло», забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ – «аъло», робитаҳои забонӣ – «аъло», орфоэпияи забони тоҷикӣ – «аъло», таҷрибаомӯзии педагогӣ – «аъло», таҷрибаомӯзии касбӣ (илмӣ) – «аъло», имтиҳони маҷмӯӣ – «аъло») супоридааст (Маълумотнома аз 07.04.2025, №01/1389).

Диссертатсияи Самадов Рамазонӣ Саидназарович таҳти унвони «Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ» дар ҷаласаи кафедраи забони тоҷикӣ аз 06-уми марти соли 2025, №8 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии Ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи «Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мавзӯи диссертатсия “Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) мувофиқат мекунад.

Алоқаи мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Диссертатсия дар доираи Барномаи “Рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030”-юми Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Барномаи корҳои илмӣ-тадқиқотии кафедраи

забони тоҷикии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», ки «Масъалаҳои мубрами забоншиносии тоҷик» унвон дорад, омода гардидааст.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферат. Интишороти довталаб ба талаботи сархати якуми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267) мутобиқат мекунад.

Мавҷудияти санади татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истехсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо: - натиҷаҳои таҳқиқро метавон дар таълими фанҳои тахассусии забоншиносӣ, чун муқаддимаи филологияи эронӣ, таърихи забони тоҷикӣ, грамматикаи таърихӣ ва муқоисавии забонҳои эронӣ истифода намуд. Бахшҳои алоҳидаи диссертатсия дар таълими фанҳои интиҳобӣ барои ихтисосҳои забон ва адабиёти тоҷики мактабҳои олӣ мавриди истифода қарор хоҳад гирифт. Инчунин, натиҷаву хулосаҳои диссертатсияро метавон дар таълифи рисолаҳои магистриву докторӣ (PhD) ва маводи таълимӣ-методӣ мавриди баҳрабардорӣ қарор дод.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқии диссертатсия пеш аз ҳама, дар ҷамъоварии маводи фаровон аз матнҳои қадим ва муосири забонҳои тоҷикиву яғнобӣ, шиносӣ бо осори таҳқиқии муҳаққиқони соҳа, ҳамзамон, омӯзиши назарияҳои донишмандони муосири ватаниву хориҷӣ дар робита ба мавзӯи баҳс, омода намудани мақолаву маърузаҳо зоҳир мегардад.

Диссертатсияи Самадов Р.С. дар мавзӯи «Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ» таҳия шуда, ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Диссертатсияи Самадов Р.С. аз феҳристи ихтисорот, муқаддима, се боб, хулоса, тавсия, феҳристи адабиёт ва нашри таълифоти илмӣ дар мавзӯи диссертатсия иборат мебошад.

Вобаста ба мавзуъ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 16 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи ба феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор гардидааст.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. Самадов Р. Як усули бостонии ташаккули замони гузаштаи феъл дар забони яғнобӣ [Матн] / Р. Самадов // Аҳбори ДДҲБСТ (Силсилаи илмҳои гуманитарӣ). №4 (77). 2018. – Хучанд, 2018. –С. 139-143.

2. Самадов Р. Муқоисаи шаклҳои нақлии замони гузаштаи феъли забони тоҷикӣ ва яғнобӣ [Матн] / Р. Самадов //Аҳбори ДДҲБСТ (Силсилаи илмҳои гуманитарӣ). №1 (90). 2022. – Хучанд, 2022. –С. 119-125.

3. Самадов Р. Хусусиятҳои корбурди аугмент дар ташаккули замони гузаштаи феъли забони сугдӣ [Матн] / Р. Самадов //Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ). Бахши филология. №5. 2022. – Душанбе, 2022. – С. 36-41.

4. Самадов Р. Ҳифзи як унсури грамматикӣ куҳан дар забони толишӣ [Матн] / Р. Самадов //Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. № 1/3 (113). 2023. –Бохтар, 2023. – С. 63-66.

5. Самадов Р. Хусусиятҳои сохтории замони гузаштаи дур ва дури давомдори феълӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва яғнобӣ [Матн] / Р. Самадов //Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. № 2 (103). 2023. – Душанбе, 2023. – С. 105-109.

6. Самадов Р. Мавқеи аугмент дар феълҳои пешванди на- доштаи забони Ҷғнобӣ [Матн] / Р. Самадов //Ахбори ДДХБСТ (Силсилаи илмҳои гуманитарӣ). №1 (98). 2024. – Хучанд, 2024. –С. 86-91.

II. Мақолаҳо дар дигар нашрияҳо:

7. Самадов Р. Мавқеи аугмент дар ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои ҳиндуаврупоӣ [Матн] / Р. Самадов //Армуғони наврӯҳони илм №5. 2019. – Хучанд: Нури маърифат, 2019. –С. 373-375.

8. Самадов Р. Мавқеи аугмент дар забонҳои эронӣ (дар мисоли забонҳои суғдӣ ва Ҷғнобӣ) [Матн] / Р. Самадов //Уфуқи андеша. – Хучанд: Нури маърифат, 2019. –С. 185-190.

9. Самадов Р. Хусусиятҳои истифодаи аугмент дар забонҳои шарқӣэронӣ (дар мисоли забонҳои суғдӣ ва хоразмӣ) / Р. Самадов [Матн] // Пайванди пажӯҳиш. – Хучанд: Ношир, 2021. –С. 33-37.

10. Самадов Р. Мавқеи аугмент дар ташаккули замони гузаштаи феъли забони Ҷғнобӣ [Матн] / Р. Самадов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ “Роҳҳои баланд бардоштани сифати таълими фанҳои ҷомеашиносӣ ва забонҳо дар макотиби таҳсилоти олии равияҳои техникӣ”. –Хучанд: Меҳвари дониш, 2021. –С. 46-51.

11. Самадов Р. Мавқеи аугмент дар ташаккули замони гузаштаи феъли забони порсии қадим [Матн] / Р. Самадов //Ахбори осорхонаи таърихӣ вилояти Суғд. №6. 2021. – Хучанд: Ношир, 2021. –С. 167- 171.

12. Самадов Р. Як унсури феълсоз дар забонҳои суғдӣ ва хоразмӣ [Матн] / Р. Самадов // Забон – рукни тоат. №13. 2022. – Душанбе, 2022. – С. 114-118.

13. Самадов Р. Шаклҳои нақлии замони гузаштаи феъл дар забони адабии ҳозираи тоҷик ва муқоисаи онҳо бо забони Ҷғнобӣ [Матн] / Р. Самадов //Забон- ҳастии миллат. – Душанбе: МТБТ-и ДМТ, 2022. – С. 241-245.

14. Самадов Р. Аугмент в новых иранских языках (на пример тольшиского языка) / Р. Самадов [Текст] //Science. Research. Practice (Наука, исследования, практика). – Санкт-Петербург. 2023 . –С. 22-25.

15. Самадов Р. Аугмент ҳамчун унсури созандаи замони гузаштаи феъл дар забони хоразмӣ / Р. Самадов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ таҳти унвони “Забон – намояндаи хотираи густардаи таърих ва ҳозира”. – Душанбе, 2024. –С. 54-56.

16. Самадов Р. Мавқеи корбурди аугмент дар феълҳои таркибии забони ягнобӣ / Р. Самадов // Уфуқи андеша. Ҷилди 7. – Хучанд: Нури маърифат, 2025. –С. 428-433.

ҶАЛАСА ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Самадов Рамазонӣ Саидназарович дар мавзуи **«Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва ягнобӣ»** барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) қори таҳқиқи анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Самадов Рамазонӣ Саидназарович дар мавзуи **«Таърихи ташаккули замони гузаштаи феъл дар забонҳои тоҷикӣ ва ягнобӣ»** барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионӣ дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи забони тоҷикӣ МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» санаи 06.03.2025 сураҷаласаи №8 қабул гардидааст.

Дар ҷаласаи кафедра иштирок доштанд: ҳамагӣ – 14 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 14 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Раис:

Профессори кафедраи забони тоҷикии
МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд
ба номи академик Бобочон Ғафуров»,
доктори илмҳои филологӣ:

 Шокириён Т.С.

Котиб:

Муаллими калони кафедраи забони тоҷикии
МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд
ба номи академик Бобочон Ғафуров»,
номзади илмҳои филологӣ:

 Хусанбоев Н.А.

«Имзоҳои Шокириён Т.С. ва Хусанбоев Н.А.-ро тасдиқ мекунам»:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд
ба номи академик Бобочон Ғафуров»:

Сайдуллозода З.С.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
вил. Суғд, ш.Хучанд, гузаргоҳи Б.Мавлонбеков, 1.,
Тел.: (+992) 92-805-70-07. E-mail: zarrina_14.10.70@mail.ru

«11» май соли 2025.